

ознакою двох видів було те, що, як правило, результат конфлікту залежав від «групи підтримки» його учасників. А у конфлікті між згуртованою молодіжною групою й особистістю виграш завжди залишався за групою.

До міжгрупових причин, тобто таких які визначаються впливом на молодіжну вікову групу представників інших груп, варто віднести маніпуляцію старших, навмисне нацькування з метою розваги, або особистої неприязні до цілої сім'ї молодшої людини, що вже являє собою ще складнішу групу власне міжсільських конфліктів.

Важко встановити чітку межу між власне молодіжними конфліктами і соціальними конфліктами серед громади всього села. Адже окрім деяких специфічних видів молодіжних конфліктів існували конфлікти, що випливали із соціальних конфліктів сімей та майнових груп у селі. В таких випадках доросла громада ставала не лише регулятором молодіжних конфліктів, але і породжувала їх.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гришина Н. В. Психология конфликта. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2008. – 544 с.
2. Донченко О.А. Основи соціальної психології : навч. посіб. / О. А. Донченко, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова, П. І. Бублик; АПН України, Ін-т соц. та політ. психології. – К. : Міленіум, 2008. – 496 с.
3. Пірен М. І. Основи конфліктології. – К., 1996. – 326 с.
4. Титаренко Т. М. Життєвий світ особистості: у межах і за межами буденності / Т. М. Титаренко. – К. : Либідь, 2003. – 373 с.
5. Анцупов А.Я., Шипилов А.И. Конфликтология: Учебник для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 551 с.
6. Ворожейкин И.Е., Кибанов А.Я., Захаров Д.К. Конфликтология: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2004. – 240 с.
7. Бернштам Т.А. Молодежь в обрядовой жизни русской общины XIX – начало XX века. Половозрастной аспект традиционной культуры. – Ленинград, 1988. – 277 с.
8. Боржковский В. «Парубоцтво» как особая группа в малорусском сельском обществе // Киевская старина. – 1887. – № 8.
9. Кісь О. Українська сільська молодь у дзеркалі гендерних відмінностей // Незалежний культурологічний часопис «Т». – № 24. «Покоління і субкультури». – Львів, 2002. – С.183-202.
10. А. Н. Кушкова. Сор в славянской традиции: на границе "своего" и "чужого" // Проблемы гуманитарного и социального знания: Сб. науч. работ. СПб., 1999. – Вып. 1. – С.121-129.
11. Базлов Г.Н. Деревенская артель кулачных бойцов-рукопашников (опыт реконструкции). По материалам северо-западной России. – М., 2002. – 27 с.
12. Горбунов Б.В. Традиционные рукопашные состязания в народной культуре восточных славян. – М., 2009. – 327 с.
13. Драки и браки: (сельские праздничные драки: по материалам поездок в Курскую, Псковскую, Новгородскую области в 1996-1997 гг.). //Материалы полевых этнографических исследований : Вып. 4. – Санкт-Петербург, 1998. – С.5 - 21.
14. Мазуркевич О. П. Сільські молодіжні громади як школа етикетного виховання / О. П. Мазуркевич // Культура України. – Випуск 43. – 2013. – С. 1–8.
15. Вареник О. Місце і роль парубочих громад у соціальному регулюванні / О. Вареник // law.univ.kiev.ua/images/.../conf2008_tdp_varenyk.pdf. С. 1–3.
16. Вовк Хв. Студії з української етнографії та антропології. – К., 1995. – 388 с.
17. Воролай О. Звичаї нашого народу: Етнограф. нарис. – К., 2005. – С. 31.
18. Павлюк С.П. Українське народознавство: Навч. посібник / За ред. С. П. Павлюка (2-е вид.,перероб. і доп.). – К., 2004. – 365 с.
19. Сумцов Н. Ф. Досветки и посиделки // Киевская старина. – 1885. – Т. 13. Кн. 9. – С. 159.
20. Чернышев М. К. К вопросу о «парубоцтве», как особой общественной группе // Киевская старина. – 1887. – Т. 19. Кн. 11. – С. 491.

Хандрусь О.

Науковий керівник – проф. Алексієвець Л. М.

УКРАЇНА І НІМЕЧЧИНА: ЕКОНОМІЧНА СПІВПРАЦЯ СЬОГОДЕННЯ

Німеччина належить до одного з провідних економічних партнерів України і займає першорядне місце у міжнародному співробітництві. Безумовно, для України є важливою співпраця з сильною та потужно економічною державою особливо сьогодні, коли складна нестійка економічна ситуація потребує зовнішньої допомоги та підтримки.

Економічний вимір українсько-німецьких відносин є актуальним. Насамперед з огляду на потребу фінансової допомоги Україні й позитивного сприйняття співробітництва українським споживачем. Однак існують і негативні аспекти співпраці, що в подальшому все ж матимуть наслідки. Перш за все, це створення досить потужної конкуренції національному виробнику на ринку товарів та послуг, що, в свою чергу, знижує рівень валового національного продукту (далі – ВВП). Також негативним для української економіки є маятникові міграції та «відплив умів», що погіршують демографічний фон країни.

Історіографічний та джерелознавчий аналіз засвідчує відсутність комплексного дослідження економічної сфери та побіжне торкання даного питання у сучасній науці. У праці Г. Харлан досліджено еволюцію українсько-німецьких відносин у контексті східноєвропейської політики ФРН [1]. Також деякі аспекти економічного співробітництва висвітлено у працях Р. Кривоноса [2], С. Сокола [3], та ін. Зауважимо, що у цих дослідженнях економічні відносини розглядаються в ключі політичного співробітництва.

Економічна співпраця ведеться у пріоритетних для України напрямках. Предметами експорту є продукти машинобудування, агропромислові вироби, текстильна продукція, мінеральна сировина, деревина, меблі, оптичні прилади та апарати, полімерні матеріали, папір, взуття та головні убори, однак скоротилися обсяги продажу недорогоцінних металів та транспортних засобів. Щодо імпорту товарів з ФРН до України, то серед них □ товари машинобудування, продукти хімічної промисловості, транспортні засоби і полімерні матеріали. Всі статистичні дані наголошують на позитивній динаміці зростання товарообігу та збільшення частки німецької продукції на українському зовнішньому ринку [4].

У інвестиційному плані Україна є досить привабливою для ФРН, адже існує ринок дешевої робочої сили при досить високій кваліфікації та низька собівартість природних ресурсів і, звичайно, проєвропейський вектор України.

Однак є фактори, що негативно відображаються на даному співробітництві, до яких можна віднести високу корумпованість українського бізнесу та його незахищеність у судовій системі, а також нестабільну військову ситуацію на Донбасі.

До речі, вирішення проблеми на сході України німецька влада бачить у двосторонньому відкритому діалозі без відміни політичних та економічних санкцій: «Німецький уряд, європейський уряд, Німеччина та Франція спільно не залишать зусиль зробити все можливе для того, щоб Україна могла розвиватися власним шляхом, зберегла територіальну цілісність, але також ми зробимо все для того, щоб мати підстави повторювати: ми хочемо, щоб Росія стала нашим партнером, ми хочемо робити це разом з Росією, а не проти Росії», □ заявила Меркель, виступаючи 18 лютого на партійному з'їзді Християнсько-демократичного союзу [5].

Станом на 01.10.2016 р. кумулятивний обсяг інвестицій з ФРН склав 5,4 млрд дол. США, що становить 12% від загального обсягу надходження іноземного капіталу в економіку України. Протягом першого півріччя обсяг інвестицій з ФРН збільшився на 32 млн дол. Головними напрямками у розвитку ринку інвестицій є промисловість, у т.ч. металургія, виробництво гумових виробів, оптова та роздрібна торгівля. Але це не означає, що ринок інвестицій розвивається у односторонньому порядку, Україна теж долучається до інвестицій у німецький бізнес. Станом на лютий 2017 року нашими підприємствами інвестовано приблизно 2,38 млн дол. Близько 50 % українських інвестицій спрямовано до промисловості Німеччини.

Німецькі інвестиційні фонди дуже обережно ставляться до інвестицій у будь-які цінні папери України, вважаючи їх "екзотичним" бізнесом. Німецькі інвестори практично ігнорують навіть розміщення державних облігацій, номінованих в іноземній валюті. Винятком є іноземні структурні підрозділи Дойче Банку, зокрема Дойче Банк Москва, який є одним із найбільших покупців гривневих облігацій уряду. Також Дойче Банк має довгу історію фінансування уряду та державних установ під державні гарантії [6].

Але все ж, не дивлячись на вищезазначені дані, в Україні ще досі повністю не вирішені проблеми страхування іноземних траншів. Тільки навесні поточного року Україна перейшла у шосту групу страхування ризиків з сьомої.

Узагалі належність до тієї чи іншої групи ризику серйозно впливає на вартість страхування експортних операцій. Зрозуміло, що держава повинна бути зацікавлена у створенні умов для захисту на законодавчому рівні прав інвесторів та залучення не лише капіталів ФРН, а й інших іноземних держав. Причому, взаємодію на законодавчому рівні слід розвивати в напрямку адаптації українського законодавства до європейського. Це дасть можливість нам в подальшому вийти на провідні позиції європейського ринку і створити чесне та прозоре законодавство. Адже навряд чи можливо підтримувати партнерські стосунки без міцних гарантій як для власного національного виробника, так і для зовнішнього партнера.

Про посилення факту співробітництва свідчить і створення постійної українсько-баварської робочої комісії. Серед її головних завдань:

- поглиблення економічного і торговельного співробітництва між ФРН та Україною;
- заснування низки спільних проєктів та ініціатив у сферах економіки, самоврядування, юстиції, сільського господарства, харчової промисловості, охорони здоров'я, охорони навколишнього середовища та енергоефективності;
- передавання власного досвіду ведення господарства у певних галузях економіки;
- створення умов для підвищення економічного іміджу України в Європі;
- пошук та розвиток нових напрямів економічної взаємодії.

Також важливим аспектом діяльності даної групи є проведення економічних форумів, де українські підприємці не лише дізнаються про нові можливості капіталовкладень, а й презентують власні інвестиційні проєкти та комерційні можливості росту.

Поряд з розвитком співробітництва у галузі енергетики, машинобудування та підтримці малого та середнього бізнесу, відкриваються нові шляхи та можливості співробітництва, а саме: заснування фондів з метою кредитування мікропідприємств, розширення муніципальної співпраці, надання соціальних послуг та підтримки жителям на сході України [7, с. 8 □ 10].

Тож, економічний аспект співробітництва України та Німеччини сприяє та поглиблює процес євроінтеграції України шляхом залучення інвестицій, веденням нових методів господарства та реорганізацією законодавства. Саме економічна сфера співробітництва формує відносини на партнерських засадах, що в подальшому можуть стати запорукою для процвітання України. Німеччина є для нас надійним партнером в процесі досягнення цієї стратегічної мети.

ЛІТЕРАТУРА

1. Харлан Г. О. Україна в східноєвропейській політиці Федеративної Республіки Німеччина (1990–2014 рр.). Автореферат ... канд. іст. наук / Інститут історії України НАН України. – К., 2016. – 22 с.
2. Кривонос Р. А. Німеччина у структурі європейського співробітництва : дис... канд. політ. наук : 23.00.04 / Р. А. Кривонос ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – К., 2002. – 213 арк.
3. Сокол С. М. Місце України в зовнішній політиці Німеччини в Східній Європі на сучасному етапі / С. М. Сокол // Магістеріум. Історичні студії. – К.: Вид-во нац. ун-ту «Києво-Могилянська Академія». □ 2007. – Вип. №28. □ С.55 □ 58.
4. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Німеччиною [Електронний ресурс] // Посольство України у ФРН. Офіційний веб-портал. – Режим доступу: <http://germany.mfa.gov.ua/ua/ukraine-de/trade>
5. Меркель заявила про бажання Європи продовжувати співпрацю з Росією [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unian.ua/world/1045809-merkel-zayavila-pro-bajannya-evropi-prodovjувати-sprivratsyu-z-rosieyu.html>
6. Заблоцький М. Українсько-німецькі економічні стосунки: стан та перспективи [Електронний ресурс] / М. Заблоцький // іpress.ua. – Режим доступу: [http://іpress.ua/articles/ukrainskonimetski_ekonomichni_stosunki_stan_ta_perspektivi_6549.html](http://іpress.ua/articles/ukrainskonimetski_ekonomichni_stosunki_stan_ta_perspektivi)
7. Проекти фінансового та технічного співробітництва (Міністерство економічного співробітництва та розвитку) [Електронний ресурс] // Посольство Федеративної Республіки Німеччина Київ. Офіційний веб-портал. □ Режим доступу: http://www.kiew.diplo.de/contentblob/4683180/Daten/6148960/pdf_WZ_

Манзик О.

Науковий керівник – проф. Алексієвець Л. М.

ЧЕСЬКО-УКРАЇНСЬКІ ВІДНОСИНИ: ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА СУЧАСНИЙ ЕТАП

Тема статті є актуальною через низку аспектів, серед яких основними виступають важливість культурних та освітніх взаємовпливів українського й чеського народів, а на сучасному етапі – співпраця України з країнами Вишеградської четвірки та інтеграція у європейське економічне середовище. Питання досліджували такі науковці, як Кіш С. [1], Лавринович О. [2], Наріжний С. [3]

Особливої уваги сучасного дослідника заслуговують культурні впливи, адже саме вони були найбільш вираженими протягом всієї історії відносин українців та чехів. Політичне і культурне зближення припадає на ХІХ століття – час пробудження слов'янської самосвідомості. Саме тоді Карел Гавлічек-Боровський, чеський поет і публіцист, одним з перших заявляє про українців як про окремий народ між Польщею та Росією, а на Слов'янському Конгресі в Празі саме чехи прислухаються до думок щодо політичного представництва українців у польському сеймі. Вплив чеської культури, їхньої суспільної думки того часу на українську інтелігенцію був помітний, це висвітлює діяльність Кирило-Мефодіївського братства. Одному з чеських діячів того часу, Павелу Шафаріку, Тарас Шевченко і присвятив поему “Сретик” [6]; у Празі було надруковано перше повне видання “Кобзаря”. Справжнім “раєм” для видання творів Т. Шевченка в Чехословаччині був період 1919–1944 років, коли Прага стала головним осередком української еміграції [4]. Натомість Шевченкові у 2009 році в Празі встановлено пам'ятник (сприянням української діаспори).

У другій половині ХІХ століття Наукове товариство ім. Т. Шевченка починає співпрацювати із Чеською Академією Наук, членом-кореспондентом якої стає Михайло Грушевський. Володимир Гнатюк, один з кращих учнів автора “Історії України-Руси”, стає членом Етнографічного Чехо-Словацького товариства; Іван Пулюй та Іван Горбачевський викладають у високих школах Праги – це є свідченням становлення не тільки культурних, а й освітніх та наукових зв'язків.

Період між двома світовими війнами також є вагомими для розуміння взаємовідносин Чехії (тоді – Чехословаччини) та України. Активізація взаємовпливів у руслі культури пов'язана багато в чому із політикою відродженої Речі Посполитої, яка негативно ставилась до українських настроїв у середовищі інтелігенції. Тоді ж Український Вільний Університет, сприяннями першого президента Чехословаччини, Томаша Масарика, переноситься з Відня до Праги. Як зазначалося в зв'язку з цим в одному з меморандумів Українського вільного університету (1923 р.), “коли на Великій Україні замовкли святині української науки, а Львів не допустив української молоді до університету, приневолюючи українську науку скритися в підземеллю, ціла українська суспільність звернула свою увагу на Прагу, де силою факту утворилося середовище наукової праці за границею” [5]. Також відомою є Празька письменницька школа, в діяльності якої брали участь Олег Ольжич, Олена Теліга, Євген Маланюк та